

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi
The Journal of International Social Research
Cilt: 10 Sayı: 52 Volume: 10 Issue: 52
Ekim 2017 October 2017
www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581
Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2017.1991>

MUĞLA/ORTACA İLÇESİNİN KIRSAL TURİZM POTANSİYELİNİ DEĞERLENDİRMEYE YÖNELİK BİR SWOT ANALİZİ A SWOT ANALYSIS TO EVALUATE RURAL TOURISM POTENTIAL OF MUĞLA/ORTACA DISTRICT

Fatih ERCAN*
Taner DALGIN**
Onur ATAK***

Öz

Destinasyonların sahip olduğu kırsal turizm potansiyelinin belirlenerek çeşitli yönlerden incelenmesi, turizm potansiyelinin kullanılabilirliği ve turizmin çeşitlendirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, Muğla ili sınırları içerisindeki Ortaca ilçesinin kırsal turizm potansiyeli değerlendirilerek, güçlü-zayıf yönleri ile tehdit ve fırsatları ortaya koymak amaçlanmıştır. Nar ve narenciye gibi önemli tarımsal ürünlerin üretildiği ulaşımı kolay tarımsal alanların olması bölgenin kırsal turizm açısından güçlü yönü olarak dikkat çekmektedir. Dalaman havalimanına yakın konumu ve ikliminin elverişli yapısı bölgeye avantaj sağlamaktadır. Bölge halkının kırsal turizm konusunda yeterince deneyime sahip olmaması ve yerel yatırımcıların kırsal turizm konusundaki girişimlere yeterince sıcak bakmaması bölgenin zayıf yönleri arasındadır. Kırsal turizm ve yerel yaşantı konusunda artan ilgi ve yeni destinasyon arayışları, Ortaca için gelecekte fırsat oluşturabilecek bir unsurdur.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Kırsal Turizm, Ortaca, SWOT Analizi.

Abstract

Rural tourism is seen as an important option in recent years for the tourists whose seek alternative instead of classical holiday concept including sea-sand-sun. From this viewpoint, it is matter to determine and analyse rural tourism potential of destinations from various aspects for using this potential and diversification of tourism. In this study, it is aimed that evaluating rural tourism potential and revealing strong-weak aspects along with opportunities and threats about rural tourism of Ortaca district which located in Mugla city. In this context, primarily conceptual informations are given about rural tourism by review the literature. Then, at the next section, informations about Ortaca district are given and evaluated rural tourism potential of this district. Having important easy access agricultural areas which is produced agricultural products such as pomegranate and citrus takes attention as a vital strong aspect of Ortaca district about rural tourism. Also, near location to Dalaman airport and favorable climate can be thought as one of the strong aspects of Ortaca with regard to rural tourism. However, having not enough experience of local community about rural tourism and being unwilling to enterprises of domestic investor for rural tourism can be thought weak aspects of Ortaca. Increased interest about rural tourism and local life and new destination seekings can be a opportunity factor for Ortaca in the future. Beside this, destinations such as near located Fethiye where has rural tourism attractions come into prominence in the future can be thought as a negative factor for Ortaca with regard to demand. Therefore, it will be better approach to focus on agro-tourism for the Ortaca district's rural tourism activities.

Keywords: Tourism, Rural Tourism, Ortaca, SWOT Analysis.

1. Giriş

Dünya özelliikle son elli yıllık dönemde yaşanan ekonomik, sosyal ve teknolojik gelişmeler turizm kavramının algılanmasında ve uygulanmasında önemli değişimlere neden olmuştur. Bu değişim ve dönüşüm turizm sektöründe sadece niceliksel (turist sayısındaki artış, turizm gelirlerindeki yükseliş vb.) olarak değil, aynı zamanda niteliksel (turizm talebinde ve tercihlerinde) olarak da kendini göstermiştir. Böylelikle değişen turizm talebi çok çeşitli turizm türlerinin de konuşulur hale gelmesini sağlamıştır. Bu turizm türlerinden biri de kırsal turizmdir (Özdemir Yılmaz ve Kafa Gürol, 2012: 23). Bu turizm türünün uygulandığı bölgeler açısından sunduğu avantajlar, kırsal turizmle ilgili çekiciliklere sahip bölgelerle ilgili detaylı bir değerlendirme yapılmasını gerekli kılmaktadır. Bölgelerin doğru seçilmesi ve bu bölgelerin kırsal turizmle ilgili markalaştırılması, kırsal turizm uygulamalarının başarılı olmasında ve yerel halka katkısının maksimuma çıkarılmasında oldukça önemlidir. Bu noktada kırsal turizmi sadece kar amacı güden bir iş girişimi olarak görmek yerine, yerel kalkınmayı destekleyecek bir unsur olarak değerlendirmek daha doğru bir yaklaşım olacaktır. Bu araştırma, kırsal turizm açısından önemli çekiciliklere ve potansiyele sahip olduğu düşünülen Ortaca ilçesinin SWOT analizi yöntemiyle değerlendirmesini yapmayı amaçlamaktadır.

* Yrd. Doç. Dr., Bülent Ecevit Üniversitesi, Kdz. Ereğli Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, ercan_fatih_82@hotmail.com

** Öğr. Gör. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla Meslek Yüksekokulu, Seyahat Turizm ve Eğlence Hizmetleri, tdalgin@hotmail.com

*** Öğr. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Ortaca Meslek Yüksekokulu, Seyahat Turizm ve Eğlence Hizmetleri, onuratak@mu.edu.tr

Araştırmanın sunduğu veriler ile Ortaca bölgesinin gelecekteki kırsal turizm ile ilgili potansiyelin daha net değerlendirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2. Kırsal Turizmin Tanımı ve Kapsamı

Kitle turizmine olan ilginin gün geçtikçe azaldığı, alternatif turizme olan talebin artış gösterdiği günümüzde, kırsal bölgelerin doğal güzelliklerini görmek, farklı kültürlerden insanlarla bir araya gelmek, kırsal yöreye özgü faaliyetlere katılmak, doğa ve çevre ile bütünleşmek alternatif turizm türlerinden biri olan kırsal turizmin kapsamını oluşturmaktadır (Gölbaş ve Atak, 2016: 1216).

Kırsal turizm; Soykan (1999; 68) tarafından kişilerin doğal ortamlarda dinlenmek ve değişik kültürlerle bir arada olmak amacıyla bir kırsal yerleşmeye gidip, orada konaklamaları ve o yöreye özgü etkinlikleri izlemeleri ya da katılmalarıyla gerçekleşen bir turizm türü olarak tanımlanmaktadır. Dünya Turizm Örgütü (UNWTO)'ne göre, turizmin farklı bir şekli olan kırsal turizm, yerel turizm kaynaklarından (doğal, kültürel, tarihi, insan) yararlanan ve tarımsal alanlarda yerel halk tarafından işletilen konaklama hizmetleri ve çiftlikler gibi imkân ve olanakları kapsayan tüm turizm faaliyetlerinin oluşturduğu bir olgudur (Dragulanescu ve Drutu, 2012: 197). Kırsal turizm basit olarak kırsal alanlara yapılan seyahat olarak da tanımlanabilir. Ancak, araştırmalar kırsal turizmin daha karmaşık olduğunu göstermektedir. Kırsal turizm bütün tarım turizmi aktivitelerini, eğitici seyahatleri, sağlık turizmini ve eko turizmi içeren çok yönlü karmaşık bir etkinliktir (Torun, 2013: 33). İlgili literatür incelendiğinde, kırsal turizmin farklı turizm türleri ile özdeşleştirildiği, bunlara yakın bir kavram olarak da ele alındığı dikkat çekmektedir. Bazı tanımlarda kırsal turizm, sürdürülebilir turizm kapsamında ele alınırken, bununla birlikte agro turizm, eko-turizm (Dragulanescu ve Drutu, 2012), çiftlik turizmi, köy turizmi, yayla turizmi gibi kavramlarla birlikte kırsal turizmden bahsedildiği görülmektedir (Aydın, 2012: 40). Birbirleri ile çok yakından ilişkili ve iç içe olarak görünen bu kavramlar, aynı amaca hizmet eden ve aralarında büyük oranda bir fark olmayan turizm türleri olarak düşünülebilir. Kırsal turizmde uygulanan başlıca etkinlikler ise şu şekilde sıralanabilir (Soykan, 1999: 72-73):

- Tarımsal çiftliklerde veya köylerde tarıma veya hayvancılığa dayalı etkinlikler (sebze, meyve, çiçek, vb. ürünlerin toplanması, ön işleme çalışmaları, hayvan besleme, hayvansal ürünleri elde etme ve değerlendirme). Turistler bu etkinlikleri izlemekte ya da bizzat katılmaktadırlar.
- Yerel el sanatları ile ilgili uygulamalar (dokumacılık, dikiş-nakış-örgü işleri, seramik, bakır, demir, ağaç, cam işleri, vb.)
- Müze (doğa tarihi, arkeoloji, etnografi vb.), ören yeri, anıt gibi tarihsel-kültürel yerleri gezme.
- Milli park, doğal anıt, hayvanat bahçesi, ilginç oluşumlar, vb. ziyaret
- Yakın çevre turları (yürüyerek, atlı, bisikletli)
- Piknik
- Sportif etkinlikler (binicilik, avcılık, balıkçılık, atıcılık, golf, trekking, yüzme, yelken, bisiklet, kürek, voleybol, futbol)
- Hobi etkinlikleri (fotoğraf çekme, resim yapma, koleksiyon)
- Animasyonel gösteriler (köy düğünü, halk dansları),
- Çeşitli kurslar (geleneksel el sanatları, yemek, spor, müzik, halk dansı, yerel üretim teknikleri, şifalı doğal bitkiler, turizm-çevre-koruma)
- Bilimsel inceleme, gözlem ve araştırmalar
- Yarışmalar (sportif, kültürel)
- Fuar, şenlik, özel kutlama günleri, panayır, festival, eğlence, konser, vb.
- Okuma salonlarında kitap, dergi gazete, vb. okuma
- Çay bahçesi, kafe, vb. yerlerde buluşma, sohbet
- Güneşlenme, manzara seyretme
- Çocuklar veya yaşlılar için düşünülmüş özel etkinlikler.

3. Kırsal Alan ve Kırsal Kalkınma

Kırsal kalkınma kavramı son yıllarda üzerinde en çok tartışılan olgulardan biri haline gelmiştir. Kırsal kalkınma kavramının daha iyi bir şekilde anlaşılabilmesi için kırsal alan kavramının da dikkate alınması gerekir. Çünkü bu iki kavram birbirlerinin tamamlayıcısı konumundadır. Ancak, kırsal alanların ihtiva ettiği sosyo-kültürel, demografik, ekonomik, çevresel ve mekânsal çeşitliliğin, çağın değişen koşullarıyla birlikte yeni anlamlar kazanması, kesin bir kırsal alan tanımı yapılmasını güçleştirmektedir.

Sonuçta ülkeler kendi idari yapılarını da dikkate alarak, kendilerine özgü kırsal alan tanımı yapmakla birlikte farklı amaçlarla gerçekleştirilen çalışmalarda farklı kırsal alan tanımları kullanmaktadırlar (Çeken vd., 2007: 2-3).

Kırsal coğrafi ortamlar; doğal ve kültürel yapılarıyla, özellikle kent insanının giderek artan rekreasyon gereksinimine geçmişten günümüze cevap vermeye çalışmaktadır. Kırsal alanlara yapılan ziyaretler, geçmişte genellikle rekreasyonel amaçlı günübirlik veya akraba-tanıdık ziyaretleri şeklinde gerçekleşirken, günümüzde özellikle kırsal yaşam biçiminin çekiciliğinin artması, stres ve baskı yaratacak sınırlamaların ve zorunlulukların olmayışı gibi sebeplerle daha çok turistik amaçlarla yapılmaya başlamıştır (Soykan, 1999: 68). Kırsal alan kavramı, kır yerleşmeleriyle birlikte kırsallık olgusunu karakterize eden bir kavram olarak görülmektedir. Gün geçtikçe daha fazla üzerinde durulan ve kabul gören bu kavramda, kırsal yerleşmeler tek tek değil bu yerleşmelerin de içerisinde yer aldığı mekân esas alınmakta ve bu alan çeşitli özelliklerine göre ayrılmaktadır. Bu ayrımın yapılmasında çeşitli faktörlerin etkin rol oynaması, kırsal alanın herkes tarafından kabul edilebilir bir tanımını yapmayı oldukça zorlaştırmaktadır (Bakırcı, 2007: 23). Ülkemizde kırsal alan tanımı, metropolitan yerleşimler dışında yer alan illeri kapsayan, ilçe, köy ve mezralarda her türlü sosyal güvenceden (iş olanakları, sigorta, emeklilik, eğitim, sağlık ve kültürel etkinlikler) yeterince yararlanamayan bireylerin sayısal çoğunluğu oluşturduğu mekansal büyüklüğü ifade etmektedir (DPT, 2000). Kırsal alanı turizm açısından değerlendirdiğimizde; “deniz turizmi merkezleri dışında kalan, kentsel yerleşimlerden uzak, kırsala özgü doğal ve kültürel hayatın korunduğu, oldukça tenha ve kırsal hayatla ilgili çeşitli aktivitelerin gerçekleştirildiği yerler” olarak tanımlayabiliriz (Uçar, Çeken ve Ökten, 2010: 4).

Kırsallık olgusu ile ilgili diğer bir unsur olan kırsal kalkınmayı tanımlamadan önce daha geniş bir anlam ve içerik taşıyan “kalkınma” konusuna kısaca değinmekte yarar olacaktır. Kalkınmayı, birbiriyle etkileşim içinde olan ekonomik, toplumsal ve kültürel boyutları olan bir süreç olarak değerlendirmek mümkündür. Kalkınmanın, ülkelerin ekonomi politikalarına yansımalarıyla birlikte sürdürülebilir kalkınma kavramı da her alanda daha fazla telaffuz edilmeye başlanmıştır (Artun ve Akbulut, 2015:25). Genel bir anlam ve kapsam içeren “kalkınma olgusu” içinde yer alan ve daha spesifik alan ve guruplara hitap eden “Kırsal Kalkınma” kavramı ise, dünyanın hem gelişmekte olan hem de gelişmiş ülkeleri tarafından yaygın olarak kabul gören ve ilgi odağı olan bir kavramdır. Bununla beraber evrensel anlamda kabul gören kırsal kalkınma ayrımı veya tanımlaması yoktur. En yalın şekliyle Kırsal Kalkınmayı; kırsal alan veya kırsal yerleşme olarak tanımlanan alanlardaki sosyal, kültürel ve ekonomik tüm şartların, çevre koruma ve sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde bu bölgelerde yaşayan insanların refah ve yaşam düzeylerinin yükseltilmesine yönelik plan, politika ve uygulamaların bütünü olarak tanımlamak mümkündür (Bakırcı, 2007: 32-33).

Kırsal kalkınmanın temel amacı; kırsal yörelerin veya mekânların sahip oldukları kaynakların etkin bir şekilde kullanılması sonucunda kent ile kır arasındaki sosyo-kültürel ve ekonomik gelişmişlik farkını en aza indirmek, kırsal kesimde istihdam imkanlarını arttırarak kente göçü önlemek ve kırsal alandaki insanların yaşam standartlarını yükseltmektir (Çeken, vd., 2007: 3). Türkiye’de uzun yıllar kırsal kalkınma denince akla tarımsal kalkınma gelmiş ve çalışmalar bu konu üzerinde yoğunlaştırılmıştır. Bundan dolayı kırsal alanların kalkındırılmasına yönelik hazırlanan projeler kırsal kesimde yaşayan halkın beklentisine yeterince cevap verememiştir. Çünkü kırsal alanların kalkındırılması ancak, tarım, sanayi ve turizm gibi hizmet sektörlerinin dengeli bir şekilde geliştirilmesi ile başarılabilir (Ahipaşaoğlu ve Çeltek, 2006: 10).

4.Kırsal Turizmin Kırsal Kalkınmaya Etkisi

Kırsal alanlarda turizmin gelişimi, kırsal nüfusun şehir merkezlerine göç etmesinden kaynaklanan nüfus azalımı ile ilgili önemli sorunlara çözüm getirmeyi hedeflemektedir. Kırsal alanlarda verimlilik ve karlılığın sağlanması ile birlikte, şehir merkezlerine göçlerin durdurularak geri dönüşlerin sağlanması, aktif nüfusun kalıcılığının artırılması, yaşam koşullarının iyileştirilmesi, çevrenin bir rekreasyon ve rehabilitasyon faktörü olarak korunması ve muhafaza edilmesi, diğer ekonomik faaliyetlerin gerçekleştirilebilmesi için şartların oluşturulmasının yolları aranmaktadır (Dragulanescu ve Drutu, 2012: 197). Kırsal turizmin, kırsal alanlarda gerçekleşmesi ve doğa tabanlı bir turizm türü olması nedeniyle turistler açısından çekicilik arz etmektedir. Günümüzde kırsal alanların doğallığını ve özgünlüğünü tercih eden turist sayısının artmasıyla birlikte kırsal alanların kalkınması hızlanmaktadır (Ongun, Gövdere ve Çiçek, 2016: 80).

Kırsal bölgelerin en önemli problemlerinden biri işsizliktir. Kırsal bölgelerde tarımla uğraşan nüfusun üretimden elde ettiği gelirin yetersiz oluşu, ürünlerin gerçek değerinin altında değer bulması, kırsal alanlarda istihdam çeşitliliğinin azlığı gibi etmenler kırsal yoksulluğa sebep olmaktadır. Tarım ekonomisinin yaygın olduğu bölgelerde turizmin gelişmesiyle tarımla geçinenlerin hem refah düzeyi artmış olacak hem de

gelire bağlı olarak yoksulluk da azalmış olacaktır (Çeken, 2007: 10). Ayrıca, kırsal turizmle birlikte kadın ve genç nüfusun toplumdaki yeri güçlenmektedir.

Kırsal alanların sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel yönden kalkındırılmasında kırsal turizmin önemli etkilerinin olacağı göz ardı edilemez. Bunlar arasında kırsal alanlardaki altyapı, sağlık ve eğitim gibi hizmetlerin sayısında ve kalitesindeki artış, kırsal alanlarda yaşayanlara yeni iş imkanlarının sağlanması, turizmin gelişmesi sonucu gelirlerin artması, kırsal alanlardaki kadınların çalışma hayatına aktif olarak katılması ve gelir artışı sonucu hayat standardının yükselmesi gibi birçok faktör sıralanabilir (Ahipaşaoglu ve Çeltek, 2006: 10).

Turizm, kırsal yöre halkına, çok çeşitli kaynaklardan gelir kazanma olanakları yaratır. Bunlar aşağıda sıralanmıştır (Ün vd., 2012: 347):

- Tarım ürünlerine ek istem doğacağından, tarım ürünleri için ek piyasa oluşması demektir.
- Turistik mal ve hizmet sektörü ile kamu hizmetlerinin çoğalması hem kişisel gelirleri hem de kamu gelirlerini arttırır.
- Kırsal yörelerde el ve ev sanatları gelişir, esnaf ve sanatkâr sayısı artar, ek gelirler çoğalır.
- Konaklama, yeme-içme vb. ilgili tesislerin artması, iş olanaklarını ve ücret gelirlerini arttırır.
- İnşaat sektörü geliştiği için ona bağlı yan sektörler ve gelirler artar.

5. Ortaca İlçesinin Kırsal Turizm Potansiyeli

Muğla ili sınırları içerisinde bulunana Ortaca ilçesi tarım ve turizm alanında önemli potansiyel barındırmaktadır. İlçenin tarım alanındaki potansiyelini kısmen etkin kullandığını ifade etmek mümkündür. Zira ilçenin ekonomik gelir kaynaklarında ilk sırayı zirai faaliyetler almaktadır. Ancak turizm alanındaki potansiyelin etkin değerlendirilebildiğini ifade etmek mümkün değildir. İlçe, turizm açısından önemli potansiyele sahip olmakla birlikte, Marmaris, Fethiye, Bodrum gibi destinasyonların gölgesinde kalmıştır (Korkmaz vd., 2016: 92). Bu çalışmada Ortaca ilçesinin genel olarak turizm potansiyelini değerlendirmenin dışında sadece, kırsal turizm ile ilgili potansiyelini değerlendirmek amaçlanmıştır. Öncelikle, herhangi bir kırsal coğrafi ortamda, kırsal turizmin geliştirilmesi planlandığında, o yerin/yerleşmenin aşağıdaki özelliklerden en az birkaçına sahip olması gerekmektedir. Bunlar (Soykan, 1999: 69-70):

- Su kaynakları; içme ve kullanma suyu olarak yeterli ve kaliteli olmalı, su sporlarından en az birinin uygulanabilmesine olanak verilmeli,
- Ulaşım kolay, ulaşım olanakları çeşitli olmalı,
- Yakın çevre gezileri için olanaklar ve alternatifler yer almalı,
- Kolay ve doğrudan rezervasyon yapılabilmeli,
- Konaklama kapasitesi yeterli, kaliteli ve standart olmalı, konaklamayla birlikte yan hizmetler de verilmeli,
- Kırsal yapılar, kırsal etkinlikler otantik olmalı ve geleneksellik ön planda hissedilmeli,
- Doğal güzellikler, ilginç oluşumlar bulunmalı ve korunmuş (doğal parklar, milli parklar gibi) olmalı,
- Tarihsel ve kültürel değerler bulunmalı ve korunmuş olmalı,
- Spor etkinlikleri için uygun ortamlar olmalı,
- Belirli bir kırsal-geleneksel üretim biçimi turistlere sunulabilmeli,
- Altyapı hizmetleri tamam olmalı, hizmetler merkezi veya yerel bir yapıda verilmeli, sağlık, güvenlik gibi konularda garanti verilmeli,
- Kırsal halk turizmi kabullenmiş, bu işi gönüllü yapan, turisti seven ve bu turizm türü için eğitimden geçmiş olmalı,
- Tanıtım şart olup yetkili kişiler tarafından doğru kitlelere ve zamanında yapılmalıdır.

Muğla/Ortaca ilçesi, bir bölgede kırsal turizmin gerçekleşmesi için gerekli yukarıda söz edilen şartların çoğunu sağlayan bir yer olma özelliği göstermektedir. Ortaca, hem Marmaris, Fethiye gibi önemli turizm destinasyonlarına olan yakınlığı, hem sahip olduğu iklimin yılın büyük bölümünde turistik ziyaretler için uygun olması, hem de doğal, tarihi ve kültürel değerleri ile kırsal turizm açısından elverişli bir yerdir. Ortaca ilçesinin iç kesimlerinde yaşayan yerel halk, seracılık yapmakta, bu seralarda domates yetiştirmekte, bununla birlikte bahçelerinde portakal, mandalina, limon ve nar gibi ürünler yetiştirerek geçimlerini büyük oranda bununla sağlamaktadır. Bunlarla birlikte, hayvancılıkla da uğraşan yerel halk, bu hayvanlardan elde ettikleri hayvansal ürünlerle kendi günlük ihtiyaçlarını karşıladıkları gibi bunların

satışından da gelir elde edebilmektedir. Bölge kuş gözlemciliği, kültür turizmi, doğa yürüyüşleri, dağ bisikletçiliği gibi doğaya ve kültüre dönük pek çok turizm faaliyet için önemli bir potansiyele sahiptir (Korkmaz vd., 2016: 89). Bu ve bunun gibi özellikleri dikkate alındığında Ortaca ilçesinin kırsal turizm için gerekli potansiyele sahip olduğu ve bu potansiyelin değerlendirilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Ortaca ilçesi hakkında diğer bilgiler ise detaylı bir şekilde bu bölümde ele alınacaktır.

5.1. Ortaca İlçesi'nin Coğrafi Konumu, İklimi ve Ulaşım Özellikleri

Ortaca, Muğla ilinin güneyinde yer alır. Batı ve kuzeyinde Köyceğiz, doğusunda Dalaman ve güneyinde Akdeniz bulunur. Muğla-Fethiye karayolu ilçenin kuzeyinden geçer. Batı Toros Dağları'ndan gelen uzantı kollarıyla Sandras Dağı, ilçenin kuzeyinde yer alır. Kızlan ve Çiçekbaba Dağı ile güneybatısında Çoban Dağı, Bozburun ve İncirlik Tepeleri arasında yer alan Ortaca geniş bir ovaya sahiptir. İlçenin kuzeyinden gelip, batı kıyısından geçen 229 km uzunluğundaki Dalaman Çayı Akdeniz ile Ege Bölgesi sınırını oluşturur. Köyceğiz Gölü, Ortaca İlçesine bağlı Dalyan kasabasından bir kanal oluşturarak Akdeniz'e bağlanır. Denizden 18 km içeride olan Ortaca kent merkezi turizm açısından çok ilgi çekici olmasa da; Ortaca, 32 km uzunluğunda sahil şeridinde sahip olup, Dalyan (11 km) ve Sarıgerme (16 km) ilçe merkezine çok yakındır. Ortaca ilçesi, Akdeniz ve Ege Bölgesi arasında olduğundan her iki bölgenin iklim özelliğini taşır. Bu nedenle kışın bol yağışlı ve ılıman geçer. Yaz ayları ise, oldukça sıcak ve kuraktır. Dalaman Havalimanı ile arası 15 km olan ilçe ulaşım açısından önemli bir avantaja sahiptir (<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,157792/cografya-konum-iklim-ulasim.html>, 2017).

5.2. Ortaca İlçesi'nde Kültür ve Yaşam

Günümüzde hızla büyüyen Ortaca'da bugün yerli halk ile birlikte dışarıdan gelip yerleşen çok sayıda kişi mevcuttur. Ortaca'da yerli halkın kalan son kuşakları, Anadolu geleneklerine bağlı giyim tarzı yanında; örf, adet, geleneklerine bağlı bir yaşam sürdürmektedir. Köylerinde hala imece usulü yardımlaşmanın yanında, yerli halkın dışarıdan gelen vatandaşlara da hoşgörülü davranması, bölge insanının misafirperver ve yardımseverliğinin bir göstergesidir. Ortaca yerli halkının sanatsal ve kültürel yönlü çalışmaları eskiye dayanmaktadır. 1969 yılında, Ortaca'da henüz elektriklerin olmadığı dönemde tiyatro ve folklor ekipleri oluşturulmuştur. 1992 yılında ilk kez Ortaca Festivali yapılmış olup, her yıl 5 Haziran Dünya Çevre Gününü kapsayarak, Ortaca Çevre ve Turizm Kültür Festivali adı altında yapılmaktadır. Muğla ili içerisinde en çok kültürel ve sanatsal etkinliklerin yapıldığı ilçelerden biri olarak Ortaca İlçesi dikkat çekmektedir. Ayrıca, Ortaca'da çok sayıda yerli halkın müzik gibi sanatsal etkinliklerle uğraştığı da görülmektedir (<http://www.ortaca.bel.tr/ortaca/>, 2017). Ortaca halkının kültürel yönden açık bir yapıya sahip olması, iklimi ve turistik bölgelere olan yakınlığı ile birlikte sakin bir yer olması bu bölgeye olan dışarıdan yerleşimlerin son yıllarda artış göstermesine neden olmaktadır. Yerel halkın, dışarıdan gelen yerli ve yabancı kişilerle birlikte kültürel açıdan uyumlu bir şekilde yaşamını sürdürebilmesi, bu ilçenin turizm potansiyelini artırmakta ve kültürel açıdan daha da zenginleşmesini sağlamaktadır. İlçenin bu özelliği turistik gelişme açısından da önemli bir avantaj olarak görülebilir.

5.3. Ortaca İlçesi'ndeki Turistik Çekicilikler ve Olanaklar

Ortaca İlçesi'nin çevresi, turistik konum olarak önemli çekiciliklere sahip bir yer olmakla birlikte, ilçenin şehir merkezi bu açıdan bir turistik çekim merkezi olarak değerlendirilememektedir. Bugün Ortaca'nın şehir merkezi gelişmekte olan bir yer statüsünde olup, burada daha çok sakin bir yaşam tarzının hâkim olduğu görülmektedir. Fakat turistik çekiciliği sahip Dalyan, İztuzu plajı, Sarıgerme gibi özellikle yaz aylarında yoğun talep gören bölgelere oldukça yakın olması, turistik amaçlı konaklamaların burada da görülmeye başlanmasına neden olmaktadır. Apart, pansiyonculuk gibi faaliyetlerle gelen turistlerin konaklama ihtiyacı karşılanabilmekte ve yerel halk bu sayede ek gelir elde edebilmektedir.

Ortaca şehir merkezinden 15 dakikada Sarıgerme Plajına, 25 dakika gibi bir zamanda ise İztuzu Plajına ulaşılmaktadır. Ayrıca 35 dakikalık bir zaman diliminde Aşı Koyuna gidilebilir. İlçeye bağlı bu 3 sahil şeridi gerek doğa gerek çevre ve deniz temizliği açısından örnek yerlerdir. Özellikle Sarıgerme Plajı Mavi Bayrak almış bir sahil şeridimizdir. Buradaki 5 yıldızlı otel ve moteller konaklama açısından büyük önem taşımaktadır. Ortaca ilçe sınırları içerisinde 20 bin yatak kapasiteli otel, motel, pansiyon ve apart otel mevcuttur. Aşı ve Bakardı, Dişibilmiz koyları el değmemiş doğası bozulmamış, özellikle yat turizmine elverişli bakir koyalardandır. Ortaca'ya bağlı Dalyan Beldesindeki kanaldan, teknelerle yapılan yolculuk ile İztuzu Plajına gidilebilir. Çevre ilçe ve beldelerdeki yerli halkın yanında, buralardaki turistler tur işletmecilerinin tavsiyesiyle, Cuma günleri Ortaca Pazarına alışveriş için gelmektedir. Bu nedenle Cuma günleri Ortaca Pazarı yabancı turistlerin ilgi alanı olmaktadır. Ortaca'da gezilip görülecek yerlerden bir diğeri de Dalaman Çayı üzerinde bulunan tarihi Atatürk Köprüsüdür. 1934 yılında yapımına başlanan köprü bugün hala ulaşım hizmet vermektedir. Ortaca köylerinden Yeşilyurt, Karadonlar ve Osmaniye

köyünde Kaunos ve Likya'lılardan kalma kaya mezarları, surlar ve tarihi kalıntılar mevcuttur. İlçedeki Dereköy sınırları içerisindeki tarihi Medrese binasının kalıntıları; yıllar önce bu bölgenin eğitim ve öğretim merkezi oluşunun kanıtıdır. Doğal zenginlikleri içerisinde Fevziye Köyünde yeraltından çıkan kükürlü su insanlara şifa dağıtmaktadır. İlçenin Yerbelen mahallesinde yetişen Günlük Ağaçları, Dünya'da çok az yerde bulunur. Sığla Ağacı da denilen bu ağaçlar Tepearası ve Okçular köylerinde de yetişmektedir (<http://www.ortaca.bel.tr/ortaca/>, 2017).

5.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Muğla iline bağlı Ortaca İlçesi'nin kırsal turizm potansiyelini değerlendirerek, ilçenin kırsal turizm ile ilgili güçlü-zayıf yönlerini, tehdit ve fırsatları SWOT analizi yardımıyla ortaya koymaktır. Araştırmada Ortaca'nın seçilmesinde, ilçenin iç kesimlerinde tarım ve hayvancılıkla uğraşılması, buralarda özellikle yerli halk tarafından kırsal hayatın sürdürülmesi ve bölgenin araştırmacılar tarafından tanınan-bilinen bir yer olması etkili faktörler olmuştur.

5.5. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, Ortaca İlçesi'nin sahip olduğu kırsal turizm potansiyelinin ortaya çıkarılması, bunun tüm yönleriyle ele alınarak değerlendirilmesi ve kırsal alanların kalkınması için kırsal turizmi geliştirmeye yönelik somut adımlar atılabilmesine katkı sağlayabileceği düşüncesiyle önem taşımaktadır. Ayrıca, turizm sektöründe özellikle ilçe bazında kırsal turizme yönelik SWOT analiz tekniği ile yapılan birkaç çalışmadan (Ongun, Gövdere ve Çiçek, 2016; Ongun, Gövdere ve Durgun Kaygısız; 2015) biri olması ve Ortaca İlçesi'nin kırsal turizm potansiyeli açısından ele alınmasının literatüre sağlayacağı katkı sebebiyle bu çalışma önem taşımaktadır.

5.6. Veri Toplama Yöntemi

Araştırma amacı doğrultusunda, Ortaca İlçesi'nin kırsal turizm potansiyelini belirlemek üzere, yazılı-basılı ve elektronik kaynaklar yardımıyla literatür taraması yapılmış ve kırsal turizm hakkında bilgiler verilmiştir. Daha sonra, kırsal turizmle ilgili Ortaca'daki mevcut durumun tespiti için saha gezisi gerçekleştirilmiş ve ilçenin kırsal kesiminde yaşayan yerli halkın yaşantısı ve faaliyetleri gözlemlenerek bilgi toplanmıştır. Elde edilen bu bilgi ve verilerle birlikte, Ortaca İlçesi'nin kırsal turizm potansiyeli SWOT analizi yapılarak değerlendirilmeye çalışılmıştır.

5.7. Ortaca İlçesinin Kırsal Turizm Potansiyeline Yönelik SWOT Analiz

SWOT analiz tekniği bir firmanın, sektörün, yatırımın, ülkenin veya coğrafi bölgenin kendi bireysel özelliklerinden kaynaklanan güçlü ve zayıf yönleri ile geleceğe yönelik olarak kontrol edilebilen veya edilemeyen çevre faktörlerinden kaynaklanan fırsat ve tehditlerin saptanmasını amaçlayan bir tekniktir (Karadeniz vd., 2007: 196). SWOT analizi, bir işletmenin güçlü ve zayıf yönlerini ve çevresindeki fırsat ve tehditleri tanımlamayı amaçlayan bir metottur. Bu faktörlerin tanımlanmasıyla, stratejiler güçlü yönler üzerine kurulmakta, zayıflıklar giderilmekte, fırsatlar ortaya çıkarılmakta veya tehditlere karşı önlem alınmaktadır (Dyson, 2004: 632).

Günümüzde durum tespiti için sıkça kullanılan SWOT analizi işletmelerin kendisini ve çevresini daha gerçekçi bir yaklaşımla değerlendirmesine ve sonuçlara göre geleceğe yönelik sağlıklı bir şekilde hazırlanmasına yardımcı olacaktır (Toksoy vd., 2009: 14). Turizm açısından ele alındığında, ülke veya bölgelerin kırsal turizmde güçlü ve zayıf yönlerinin açıkça bilinmesi ve analiz edilmesi, ülke veya bölgenin hedeflerine uygun stratejinin seçilmesinde yardımcı olacaktır. Ayrıca, kırsal turizm imkanlarının her zaman değerlendirmeye tabi tutulması, bu alanda yapılabilecek hataların görülmesine ve düzeltilmesine fırsat veren bir araç olacaktır (Ahipaşaoğlu ve Çeltek, 2006: 142).

Kırsal turizmin SWOT analizi ile değerlendirildiği çalışmaların yerli ve yabancı literatürde örneklerini görmek mümkündür. Ongun vd., (2016) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada Burdur İli Yeşilova İlçesi'nin kırsal turizm potansiyeli SWOT analizi ile incelenmiş, bu ilçenin kırsal turizmdeki güçlü-zayıf yönleri, tehdit ve fırsatları ortaya konmaya çalışılmıştır. Bununla birlikte, Polat vd., (2014), Ongun vd., (2015) tarafından yapılan benzer çalışmalarda da iller bazında Balıkesir ve Burdur'un SWOT analizi ile kırsal turizm potansiyellerinin belirlenmeye çalışıldığı görülmektedir.

Yerli ve yabancı literatürde yapılan bu çalışmalar doğrultusunda, Muğla İli Ortaca İlçesi'nin kırsal turizm açısından güçlü yönleri (Strengths), zayıf yönleri (Weaknesses), tehditler (Threats) ve fırsatlar (Opportunities) aşağıda Tablo 1'de ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Tablo 1: Ortaca İlçesinin Kırsal Turizm Potansiyeline Yönelik SWOT Analizi

Strengths(Güçlü Yönler)	Weaknesses (Zayıf Yönler)	Opportunities (Fırsatlar)	Threats (Tehditler)
S1- Ortaca İlçesi'nin sahip olduğu ılıman iklim sayesinde kırsal turizmin 12 ay boyunca uygulanabilir olması.	W1- Kırsal turizm faaliyetleri ile ilgili bir planlama yapılmamış olması ve koordinasyon eksikliği	O1- Ortaca ilçesi'nin Cittaslow'a aday olması	T1- Genel olarak Türkiye'ye yönelik turizm talebindeki dalgalanmalar
S2- İlçe halkının dışardan gelen turistlere karşı sıcakkanlı ve misafirperver davranması.	W2- Kırsal turizm konusunda yerel halkın yeterince bilgi sahibi olmaması	O2- Fethiye, Bodrum, Marmaris gibi yakın destinasyonlardaki seyahat acenteleri ile iş birliğine gidilerek gününbirlik ziyaretleri arttırma potansiyelinin bulunması	T2- Geleneksel tarım uygulamalarının zamanla terk edilmesi ve endüstriyel tarım uygulamalarının yaygınlaşması
S3- İlçenin ulaşım olarak havalimanına çok yakın bir konumda olması ve karayolu ulaşımının rahat ve alternatifli olması.	W3- Bir kırsal turizm çekiciliği olan geleneksel festivallerin az olması ve yeterince bilinirliğe sahip bir festivalin olmaması	O3- Yerel girişimlerin kırsal turizmle ilgili bulunabilecekleri girişimler	T3- Yerel halkın gelecekte kültürel özelliklerini kaybetmesi ve geleneksel hayat tarzından uzaklaşması riski
S4- Özellikle ilçenin merkeze yakın iç kesimlerinde yaşayan halkın kırsal yaşam biçimini benimsemiş olması.	W4- Kırsal turizme uygun konaklama imkânlarının ve tesislerin azlığı	O4- Yerel yönetimlerin kırsal turizmle ilgili yapacakları planlamalar ve teşvikler	T4- Altyapısı ve üstyapısı desteklenmemiş bölgelerde çevre sorunları
S5- Kitle turizmiyle ilgili yapılanmanın tarımsal alanlara zarar vermemiş olması	W5- Kırsal turizme yönelik önemli olanaklara sahip Fethiye ilçesine yakın konumda bulunmak	O5- Kırsal turizm gibi alternatif turizm türlerine dünya da ve Türkiye'de artan talep	T5- İklimsel değişim sonucu kırsal çekiciliklerin zarar görmesi
S6- Ortaca sınırları içerisinde Dalyan Deltası, Kaunos antik kenti, İztuzu plajı, Sarıgerme plajı gibi önemli doğal ve tarihi çekiciliklerin bulunması.	W6- Hem yerel yönetimlerin hem de bölge halkının, kırsal bölgeleri ve bu bölgelerde yer alan tarihi dokuyu korumayla ilgili yeterli hassasiyeti göstermemesi		T6- Turistik talebin yoğunlaştığı dönemlerde artan güvenlik sorunları
S7- Yerel ürünlerin kolay ulaşılabileceği yerel pazarların varlığı	W7- Ortaca, Bodrum ve Fethiye gibi yakın destinasyonların gölgesinde kalarak bir marka imajı yaratma konusunda sıkıntılar çekmektedir.		T7- Kültürel varlıklar üzerinde kontrol kaybı, kültürel varlıkların fiziksel zarara uğraması
S8- Ortaca Muğla ilçeleri arasında turizm potansiyeli açısından 4. sırada yer almaktadır. Bu potansiyel, yörede yer alan 30 adet A grubu seyahat acentesi ve 15'i işletme, 7'si yatırım belgeli olmak üzere toplamda 4945 yatak kapasiteli tesisler ile desteklenmektedir.	W8- Tarihi, arkeolojik, kentsel ve doğal sitler, anıt, ören yeri, höyük, tümülüs, külliye, cami, kilise gibi somut kültür kalıntıları, kültürel mirası oluşturmakla birlikte, Ortaca'nın bahsi geçen varlıklar konusunda çok zengin bir yöre olduğunu söylemek mümkün değildir.		T8- Dalyan kanalındaki sazlıklar, tekne yolu açmak gibi sebeplerle kesilmekte hem Kaunos'ta hem de Mergenli, Karadonlar, Fevziye civarındaki kırsal bölgelerde yer alan kaya mezarları tahrip olmaktadır.
S9- Ortaca ilçesi sınırları içerisinde ve çevresinde iklime ve sulak alanlara bağlı olarak pek çok bitki, hayvan çeşitliği ve doğal güzellikler bulunması	W9- Yerel yatırımcıların kırsal turizm konusundaki girişimlere yeterince sıcak bakmaması		T9- Artan çevre kirliliğinin yanında turizm talebinin artışına paralel olarak artan ses kirliliği.
S10- Seracılık, bahçecilik, narlimon yetiştiriciliği gibi faaliyetler bölge ekonomisinde önemli yer teşkil etmesi			
S11- Yörede kum zambakları gibi endemik bitki türlerinin bulunması, bu çekiciliklere ilgi duyan turist kitlesinin bölgeye çekilmesini sağlayabilir.			

Tablo 1’de görüldüğü gibi Ortaca ilçesi kırsal turizm potansiyeli açısından birçok güçlü yöne sahiptir. Bu güçlü yönler arasında özellikle ilçenin ulaşım olarak havalimanına çok yakın bir konumda olması, karayolu ulaşımının rahat ve alternatifli olması, seracılık, bahçecilik, nar ve narenciye yetiştiriciliği gibi faaliyetlerin bölge ekonomisinde önemli yer teşkil etmesi gibi üstünlükler diğer benzer kırsal turizm bölgelerinden Ortaca’yı farklılaştırmaktadır. Güçlü yönler Ortaca ilçesinde kırsal turizmin uygulanmasına olanak sağlayacak birçok çekicilik unsurunun ve olanağın varlığına işaret etmektedir. Bununla birlikte Ortaca ilçesinin kırsal turizm konusunda sahip olduğu bazı zayıf yönlerde mevcuttur. “Kırsal turizme uygun konaklama imkânlarının ve tesislerin azlığı” en önemli zayıf yönlerden birisidir. Yakın çevrede konaklama imkânları var olsa da bu konaklama imkanlarının birçoğu kırsal turizme ilgi duyan müşteri kitlesine uygun konaklama imkanları değildir. Zayıf yönlerden bir diğeri de “Kırsal turizm faaliyetleri ile ilgili bir planlama yapılmamış olması ve koordinasyon eksikliğidir”. İlçedeki kırsal turizm planlaması yerel yönetimler tarafından en kısa zamanda yapılmalı ve ilgili organlar oluşturulmalıdır.

Gelecekte ilçedeki kırsal turizm uygulamaları açısından fırsat oluşturan unsurların başında Cittaslow’a Ortaca ilçesinin aday olması gelmektedir. Cittaslow kırsal turizm felsefesine uygun niteliklerden bir kısmını kapsamında barındıran ve dünya çapında bilinen bir birlik olması sebebiyle Ortaca ilçesinin imajı açısından oldukça önemlidir. İlçe açısından bir diğer fırsatta Fethiye, Bodrum, Marmaris gibi yakın destinasyonlardaki seyahat acenteleri ile iş birliğine gidilerek gününbirlik ziyaretleri artırma potansiyelinin bulunmasıdır.

Kırsal alanlarda tarihi çekicilik unsurlarının korunması ve gelecek nesillere aktarılması, bölge halkı, var olan turistik talep ve potansiyel turizm talebi açısından hayati bir önem taşımaktadır. Buradan hareketle kültürel mirasın korunması için yerel halkın ve turistlerin belli düzeyde bölge tarihi ve kültürleri hakkında bilgi sahibi olması gerekmektedir.

Kentsel ve doğal sitler, anıt, ören yeri, höyük, tümülüs, külliye, cami, kilise gibi somut kültür kalıntıları, kültürel mirası oluşturmakla birlikte, Ortaca’nın bahsi geçen varlıklar konusunda çok zengin bir yöre olduğunu söylemek mümkün değildir. Dalyan kanalındaki sazlıkların, her geçen gün tekne yolu açmak gibi sebeplerle kesildiği hem Kaunos’taki hem de Mergenli, Karadonlar, Fevziye civarındaki kaya mezarlarının tahrip edildiği bilinmektedir. Bu durum hem yerel yönetimlerin hem de bölge halkının, korumayla ilgili yeterli hassasiyeti taşımadığını göstermektedir (Gölbaş ve Atak, 2016: 1210-1222).

6. Sonuç ve Öneriler

Ortaca İlçesi 1987 yılında ilçe statüsüne kavuşmuş genç bir ilçedir. Muğla ili sınırları içerisinde bulunan Ortaca ilçesi tarım ve turizm alanında önemli potansiyel barındırmaktadır. Çevresinde yer alan Köyceğiz, Dalaman gibi ilçelerle birlikte ele alındığında daha az tanınan bir ilçedir. Buna karşın turizm potansiyeli, söz konusu ilçelere kıyasla daha yüksektir. Ortaca’nın kırsal turizm potansiyelinin değerlendirilmesi için özellikle tarım ve turizm gibi bölgenin iki önemli gelir kaynağı ile ilgili olarak yerel yönetimlerin ve halkın, ortak bilinç ile hareket etmesi gerekmektedir. Mevcut tarihi ve arkeolojik potansiyele yönelik düzenlenen tur programları yetersiz kalmaktadır. Yörede bulunan kum zambakları gibi endemik bitki türlerinin de turizm amaçlı kullanılabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Mevcut tarihi, arkeolojik, tarımsal vb. kaynak ve potansiyele yönelik turlar, festival ve organizasyonlar düzenlenmeli, hali hazırda Ortaca’nın, avantajından yararlandığı, iklim, ulaştırma ve hoşgörü faktörleri turizm pazarlamasında ön plana çıkarılmalıdır.

Nar ve narenciye gibi önemli tarımsal ürünlerin üretildiği ulaşımı kolay tarımsal alanlara sahip olması Ortaca ilçesinin kırsal turizm açısından önemli bir güçlü yönü olarak dikkat çekmektedir. Ayrıca, Dalaman havalimanına yakın konumu ve ikliminin elverişli yapısı Ortaca’nın kırsal turizm açısından güçlü yönleri arasında sayılabilir. Bölge halkının kırsal turizm konusunda yeterince deneyime sahip olmaması ve yerel yatırımcıların kırsal turizm konusundaki girişimlere yeterince sıcak bakmaması Ortaca’nın zayıf yönleri arasında sayılabilir. Kırsal turizm ve yerel yaşantı konusunda artan ilgi ve yeni destinasyon arayışları, Ortaca ilçesi için gelecekte fırsat oluşturabilecek bir unsurdur. Bunun yanında, yakın konumdaki Fethiye gibi kırsal turizm anlamındaki çekiciliklere sahip destinasyonların gelecekte daha fazla ön plana çıkması Ortaca bölgesine olan talebi olumsuz etkileyecek bir unsur olarak düşünülebilir. Bu nedenle Ortaca bölgesindeki kırsal turizm faaliyetlerinin daha fazla agro-turizm üzerine odaklanması daha doğru bir yaklaşım olacaktır. Özellikle tarım alanlarının geniş düzlüklerde ve ulaşımı kolay noktalarda bulunması, agro-turizm faaliyetlerine katılımı kolaylaştıran bir unsur olarak ön plana çıkmaktadır. Ayrıca ilçede nar ve narenciye ürünlerinin üretimi konusunda çiftçinin desteklenmesi ve tarımsal alanların korunması oldukça önemlidir. Kırsal turizme bağlı kırsal kalkınmanın temelini öncelikle kırsal turizme konu olan arz

kaynaklarının korunması ve geliştirilmesinin oluşturduğu unutulmamalı ve buna uygun bir kırsal turizm planlaması gerçekleştirilmelidir.

KAYNAKÇA

- AHIPAŞAOĞLU, Suavi ve ÇELTEK, Evrim. (2006). *Sürdürülebilir Kırsal Turizm*, (Ed. Arıkan, İ.), Ankara: Gazi Kitabevi (1. Baskı).
- ARTUN, Cemal ve AKBULUT, Onur. (2015). "Yönetimsel Bir Olgu Olarak Sürdürülebilir Turizm: Fethiye'deki Yerel Yönetim ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Görüşleri", *GÜSBED*, 6 (14), ss. 25-38
- AYDIN, Oğuz. (2012). "AB'de Kırsal Turizmde İlk 5 Ülke ve Türkiye'de Kırsal Turizm", *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, c.14, s. 23, ss. 39-46.
- BAKIRCI, Muzaffer. (2007). *Türkiye'de Kırsal Kalkınma*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım (1. Baskı).
- ÇEKEN, Hüseyin., KARADAĞ, Levent ve DALGIN, Taner (2007). "Kırsal Kalkınmada Yeni Bir Yaklaşım Kırsal Turizm ve Türkiye'ye Yönelik Teorik Bir Çalışma", *Artoin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, c. 7, s. 1, ss.1-14.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (2000). *Kırsal Kalkınma Özel İhtisas Komisyonu Raporu Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı*, Ankara.
- DRAGULANESCU, Irina-Virginia ve DRUTU, Maricica. (2012). "Rural Tourism for Local Economic Development", *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences*, c. 2, s. 1, ss. 196-203.
- DYSON, G. Robert. (2004). "Strategic Development and SWOT Analysis at the University of Warwick", *European Journal of Operational Research*, s. 152, ss. 631-640.
- GÖLBAŞ, Alper ve ATAK, Onur. (2016). "Arkeolojik Potansiyelin Kırsal Turizme Kazandırılması: Ortaca Örneği", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, c. 9, s. 47, ss.1210-1222.
- KARADENİZ, Erdiñ., KANDIR, Serkan Yılmaz ve Önal, Yıldırım Beyazıt. (2007). "Seçilmiş Paydaşların SWOT Yöntemiyle Türk Turizm Yatırımlarını Değerlendirmesine Yönelik Bir Pilot Çalışma", *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, c. 18, s. 2, ss. 195-205.
- KORKMAZ, Nazan., ÖZALTIN TÜRKER, Gülay., TÜRKER, Ali ve IŞIK, Selim. (2016). "Agro-Turizm Kapsamında Narın Turistik Ürün Olarak Kullanımı: Ortaca Örneği", *International Journal of Social and Economic Sciences*, c. 6, s. 2, 86-93.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, (2017). Coğrafya (Konum-İklim-Ulaşım), Erişim Tarihi:11.04.2017, <http://www.muğlakulturturizm.gov.tr/TR,157792/cografya-konum-iklim-ulasim.html>.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, (2017). <http://www.muğlakulturturizm.gov.tr>, Erişim Tarihi: 11.04.2017.
- ONGUN, Utku., GÖVDERE, Bekir ve ÇİÇEK, Uğur. (2016). "Yeşilova'nın Kırsal Turizm Potansiyelinin SWOT Analizi ile Değerlendirilmesi", *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, c. 7, s. 16, ss. 75-88.
- ONGUN, Utku., GÖVDERE, Bekir ve DURGUN KAYGISIZ, Ayşe. (2015). "Burdur İlinin Kırsal Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi: Sorunları ve Çözüm Önerileri", *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, c. 7, s. 12, ss. 99-116.
- Ortaca Belediyesi, Ortaca. (2017). <http://www.ortaca.bel.tr/ortaca/>. Erişim Tarihi: 11.04.2017
- ÖZDEMİR YILMAZ, Gülay ve KAFA GÜROL, Neşe. (2012). "Balıkesir İlinin Kırsal Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi", *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, c. 14, s. 23, ss. 23-32.
- POLAT, Eray., ÖZDEMİR, Sonat Sami ve ÖZDEMİR, Meltem. (2014). *Kırsal Turizm Potansiyelinin SWOT Analizi ile Değerlendirilmesi: Balıkesir Örneği*, Coğrafyaacılar Derneği Uluslararası Kongresi'14, Kastamonu, ss. 143-153.
- SOYKAN, Füsün. (1999). "Doğal Çevre ve Kırsal Kültürle Bütünleşen Bir Turizm Türü: Kırsal Turizm", *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, y. 10, ss. 67-75.
- TOKSOY, Devlet., YENİGÜN, Mustafa ve ŞEN, Gökhan. (2009). "Orman Köylerindeki Tarımsal Kalkınma Kooperatiflerinin Swot Analizi ile Değerlendirilmesi (Maçka İlçesi Örneği)", *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, c. 9, s. 1, ss. 12-18.
- TORUN, Ehlinaz. (2013). "Kırsal Turizmin Bölge İnsanına Katkıları", *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, c. 15, s. 24, ss. 31-37.
- UÇAR, Metin., ÇEKEN, Hüseyin ve ÖKTEN, Şevket. (2010). *Kırsal Turizm ve Kırsal Kalkınma Fethiye Örneği*. Detay Yayıncılık (1. Baskı). Ankara.
- ÜN, Emre., TUTAR, Filiz., TUTAR, Erdiñ ve ERKAN, Çisil. (2012). *Ekonomik Kalkınmada Kırsal Turizmin Rolü: Türkiye Örneği*, International Conference on Eurasian Economies'12, Almaata Kazakistan, ss. 345-350.